

УДК 37.016:811.112.2]:37.091.33-028.17
 DOI <https://doi.org/10.24919/2308-4863/38-1-20>

Аліна БУРАНОВА,
 orcid.org/0000-0002-3849-0944
 кандидат філологічних наук,
 старший викладач кафедри методики викладання іноземних мов
 Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова
 (Київ, Україна), alina_mikitenko@ukr.net

ВИКОРИСТАННЯ ПОДКАСТІВ НА ЗАНЯТТЯХ НІМЕЦЬКОЇ МОВИ ПІД ЧАС НАВЧАННЯ АУДІЮВАННЯ

У статті визначено й проаналізовано роль подкаст-технології в сучасному навчальному процесі, а саме під час навчання аудіювання, та розроблено вправи для використання на заняттях німецької мови в старшій школі. Установлено, що подкасти являють собою файли, які створюються та викладаються в мережу Інтернет як випуски. Використання подкастів відкриває додаткові можливості для ефективного формування всіх видів мовленнєвої діяльності, особливо аудіювання. Установлено, що подкасти мають багато переваг, оскільки учні слухають актуальні автентичні тексти різних жанрів, що мотивує їх до вивчення німецької мови. Подкаст виступає матеріальною основою аудіювання. Розглянуто три етапи роботи з подкастом, а саме: до прослуховування, під час прослуховування та після прослуховування. Для успішного формування комунікативної компетентності в аудіюванні необхідно виконувати вправи, метою яких є подолання труднощів у сприйнятті й розумінні подкастів. Натепер існує багато різноманітних сайтів, де викладено подкасти різних типів. Одним із таких інтернет-ресурсів є *Deutsch-to-go*, де представлено подкасти за складністю та за тематикою з текстами до них. До одного з подкастів було розроблено вправи відповідно до етапів роботи з аудіотекстом, які викладач може використати на заняттях німецької мови під час навчання аудіювання. Успішність формування комунікативної компетентності в аудіюванні залежить як від умов сприйняття та мовних характеристик аудіотексту, так і від індивідуально-психологічних особливостей слухачів. У процесі застосування розроблених у статті вправ викладач повинен враховувати ці особливості. Незважаючи на дидактичний потенціал технології подкастингу, вчителю необхідно ретельно підбирати вправи до подкастів, оскільки використання комп'ютерних технологій не забезпечує беззаперечну мовленнєву взаємодію школярів. Подкаст має викликати інтерес у слухача, бути автентичним і корисним. Вдало розроблені вправи сприяють активній творчій діяльності учнів, підвищують їх пізнавальну активність і покращують комунікативні навички.

Ключові слова: подкаст, аудіювання, технологія, вправи, інтернет-ресурс.

Alina BURANOVA,
 orcid.org/0000-0002-3849-0944
 Candidate of Philological Sciences,
 Senior Lecturer at the Department of Foreign Languages Methodology
 National Pedagogical Dragomanov University
 (Kyiv, Ukraine) alina_mikitenko@ukr.net

USING PODCASTS IN GERMAN CLASSES DURING TRAINING LISTENING

The article identifies and analyzes the role of podcast technology in the modern educational process, specifically during training listening and develops exercises to be used in German language classes in high school. Podcasts are found to be files that are created and posted on the Internet as releases. The use of podcasts opens up additional opportunities for the effective formation of all types of speech activities, especially listening. Podcasts have been found to have many advantages, as pupils listen to up-to-date authentic texts of various genres, which motivates them to learn German. The podcast is the material basis of listening. Three stages of working with a podcast are considered, namely: before listening, during listening and after listening. For the successful formation of communicative competence in listening, it is necessary to perform exercises aimed at overcoming difficulties in perceiving and understanding podcasts. Today, there are many different sites with different types of podcasts. One such Internet resource is *Deutsch-to-go*, which presents podcasts on the complexity and subject matter with texts to them. Exercises for one of the podcasts were developed according to the stages of working with audiotext, which the teacher can use in German lessons during teaching listening. The success of the formation of communicative competence in listening depends on the conditions of perception and language characteristics of the audio text, as well as on the individual psychological characteristics of the listeners. In the process of applying the exercises developed in the article, the teacher must take into account these features. Despite the didactic potential of podcasting technology, teachers need to carefully select exercises for podcasts, as the use of computer technology does not provide a clear speech interaction of pupils. The podcast should be of interest to the listener, be authentic and useful. Successfully developed exercises promote active creative activity of pupils, increase their cognitive activity and improve communication skills.

Key words: podcast, listening, technology, exercises, online resource.

Постановка проблеми. У зв'язку зі швидким темпом розвитку сучасного суспільства потребує перетворення й система освіти. Оскільки обсяги інформації збільшуються, підвищується і когнітивне навантаження тих, хто навчається. Сучасні викладачі постійно прагнуть вдосконалити свою кваліфікацію та шукати нові підходи, засоби й прийоми для підвищення ефективності навчально-пізнавального процесу. Тут у пригоді стають різноманітні інноваційні технології, які сприяють розв'язанню проблем якісного навчання. Вони дозволяють легко знаходити й отримувати нову інформацію, сприяють розвитку критичного мислення, мотивації до навчання, активності на заняттях тощо. Однією з таких інноваційних технологій є подкаст-технологія, яка у випадку правильного використання може стати ефективним засобом формування іншомовної комунікативної компетентності в аудіюванні.

Аналіз досліджень. Питання використання технології подкастингу на заняттях іноземної мови є досить актуальним натеper, адже сучасну освіту важко уявити без застосування різноманітних онлайн-ресурсів, особливо в умовах дистанційного навчання. Серед останніх досліджень у напрямі слід відзначити О. Б. Бігич, О. Б. Галицьку, Н. В. Грицик, Н. В. Кардашову, С. О. Моргунову.

Так, О. Б. Бігич зазначає, що під час застосування подкаст-технології формується не лише аудитивна, а й аудіовізуальна компетентність, якщо подкаст додатково представляє різні зорові опори (Бігич, 2017: 27). Н. В. Грицик звертає увагу на те, що з подкастами набагато зручніше працювати, ніж із друкованими виданнями. Вони дозволяють економити час учнів і викладача під час підготовки до заняття. Деякі тексти вже дидактизовані, оскільки до них є розроблені словники, питання та завдання (Грицик, 2015: 25). О. С. Моргунова вважає, що подкасти в навчальному процесі «демонструють мобільність сучасної системи загалом, її адаптивний характер, можливість своєчасного пристосування до інноваційних технологій». За допомогою подкастів розширюються межі навчального середовища, оскільки технологія подкастингу може бути використана як під час заняття, так і поза ним (Моргунова, 2018: 187). Незважаючи на наявність досліджень, присвячених подкастингу, питання застосування подкастів на заняттях німецької мови в процесі формування іншомовної компетентності в аудіюванні залишається ще не досить вивченим.

Мета статті полягає у визначенні ролі подкаст-технології в сучасному навчальному процесі, а саме під час навчання аудіювання, та розробці вправ для використання на заняттях німецької мови в старшій школі.

Виклад основного матеріалу. Подкастингом (podcasting, від iPod і broadcasting – широкоформатне мовлення) називають процес створення та розповсюдження звукових або відеофайлів в Інтернеті. Ці файли, як правило, створюються у вигляді радіопередач і викладаються в мережу як випуски, що можна завантажити й прослухувати в зручний час.

У мережі Інтернет знаходяться як професійно створені подкасти з організованою структурою, озвучуванням, так і особисті аудіоблоги. Викладач німецької мови має самостійно враховувати цей факт під час відбору матеріалів.

Подкасти можуть застосовуватися в навчанні для розвитку навичок читання, говоріння, письма й аудіювання; отримання інформації; розкриття інтерактивних способів передачі знань у реальну аудиторію; розвитку позитивної академічної самооцінки; заохочення активної участі учня; розвитку багатокультурної обізнаності тощо.

Подкаст-технологія дає можливість підвищити результативність навчання іноземної мови завдяки власній інтенсифікації роботи, тому що має чітку послідовність дій вчителя та учнів: попередній план і завдання, процес сприйняття та інтерпретації подкасту й контроль роботи з урахуванням рівня знань іноземної мови.

Під час використання інноваційних технологій активніше відбуваються процеси формування навичок розмовної мови, розвиток самостійної пізнавальної діяльності. Технічні засоби з новими формами й прийомами викладання, підходами до навчання стимулюють операції мислення, зокрема аналіз, синтез, зіставлення, вербальне й змістовне прогнозування (Белая, Шульга, 2011: 284).

Навчання аудіювання в методиці викладання іноземних мов відзначається великою цінністю, бо сприйняття іноземної мови на слух є складним процесом, який потребує максимальної уваги від учня та поетапної підготовки до розвитку такого виду мовленнєвої діяльності від викладача.

Н. Д. Гальскова й Н. І. Гез розуміють під аудіюванням рецептивний вид мовленнєвої діяльності, процес сприйняття, розуміння та активного перероблення інформації на слух під час народження мови (Гальскова, Гез, 2009: 161).

О. Б. Бігич окреслює компетентність в аудіюванні як «здатність слухати автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння в умовах прямого й опосередкованого спілкування» (Бігич, 2012: 19).

Застосування подкаст-технології в процесі навчання німецької мови відкриває додаткові можливості для ефективного формування

іншомовної комунікативної компетентності в аудіюванні. Подкасти є аудіотекстами, які використовуються для навчання аудіювання, тому структура роботи з ними буде відповідати трифазовій моделі формування компетентності в аудіюванні під час роботи з аудіотекстом.

І. О. Зимня виділяє спонукально-мотиваційну, аналітико-синтетичну й виконавчу фази. Мета спонукально-мотиваційної фази полягає в правильній постановці комунікативного завдання. Учні мають отримати настанови перед прослуховуванням аудіотексту. Метою аналітико-синтетичної фази є аналіз тексту, який прослуховується. На цю фазу відводиться найбільша кількість часу. Під час виконавчої фази учень повинен вербально / не вербально відреагувати на почуте (Зимня, 2001: 83).

Традиційно розрізняють три етапи роботи з аудіотекстом, у нашому випадку з подкастом: 1) до прослуховування (передтекстовий / передаудитивний); 2) під час прослуховування (текстовий / аудитивний); 3) після прослуховування (післятекстовий / постаудитивний). Така модель навчання аудіювання була розроблена методистами задля подолання труднощів учнів під час сприйняття на слух іноземного тексту, а також для розвитку аудитивних вмінь.

Вправляння є передумовою успішного й ефективного формування умінь і навичок розуміти мовлення на слух. Виконання вправ має на меті подолати труднощі в сприйнятті й розумінні матеріалів, що прослуховуються. Фазова типологія поділяє завдання на: вправи перед аудіюванням (Aufgaben vor dem Hören), вправи під час аудіювання (Aufgaben während des Hörens) і вправи після аудіювання (Aufgaben nach dem Hören) (Сивак, 2013: 147).

Перед аудіюванням використовуються вправи з метою введення теми, підвищення мотивації та зацікавленості, виявлення очікувань від аудіотексту / подкасту, активізації набутих знань. Цей етап готує слухачів до сприйняття аудіоматеріалу, сприяє концентрації їхньої уваги, зняттю психологічної напруги й подоланню мовних труднощів. Під час цього етапу можна використовувати асоціограми, зорову наочність (фото, малюнки тощо), слухову наочність (музика, голоси тощо), обговорення, ключові слова тощо.

Під час прослуховування аудіозапису рекомендується використовувати роздатковий матеріал (картки, таблиці, графіки тощо), які необхідно заповнити під час аудіювання.

Завдання, які виконуються після прослуховування аудіотексту, не потребують додаткової

підготовки. Їхня мета – контроль і завершальна робота над аудіоматеріалом. На такому етапі можлива перевірка детального чи загального розуміння тексту. Слухачі мають вміти концентруватись, запам'ятовувати й утримувати в пам'яті велику кількість інформації іноземною мовою, розрізняти важливу й менш важливу інформацію. На цьому етапі можуть виконуватись такі вправи, як заповнення анкет, встановлення відповідності, відповіді на питання тощо.

Для ефективної реалізації навчання аудіювання на уроках німецької мови особливої уваги потребують саме навчальні подкасти. Усе більша кількість вчителів звертається до такої інноваційної технології в процесі викладання, оскільки подкасти стимулюють навчання за допомогою креативних методів і відкритих ліній комунікації.

Серед переваг подкастів називають такі: автентичність, автономність, багатоканальне сприйняття, актуальність, багатофункціональність, продуктивність, інтерактивність, мобільність тощо (Кардашова, 2015: 178–179).

Спираючись на характеристики подкастингу, можна виокремити дидактичний потенціал цієї Інтернет-технології. Насамперед подкасти надають підліткам чудову можливість слухати актуальні сучасні автентичні тексти різних жанрів на будь-яку тему, яка є цікавою. Оскільки аудіювання не лише автономний вид мовленнєвої діяльності, а й пов'язаний із говорінням, письмом і мовними навичками, подкаст-технологія з її різноманітним жанрів і категорій допомагає вчителю розв'язувати комплексні завдання навчання. Важливою є мобільність такої інноваційної технології, адже подкасти можуть відтворюватись на будь-яких технічних засобах.

Виходячи з вище написаного, можна підсумувати, що подкаст як медіаносій інформації наділений низкою переваг, що здатні зробити процес навчання цікавішим і результативнішим і дозволяє розв'язати комплексні завдання навчання аудіювання іноземною мовою.

У мережі Інтернет можна знайти різноманітні сайти, де викладені подкасти різних типів. Серед таких сайтів треба відзначити Deutsch-to-go (<https://www.deutsch-to-go.de/>), Slow German (<https://slowgerman.com>), Deutsche Welle (<https://www.dw.com/de/deutsch-lernen/sprachbar/s-9011>), Bayerische Rundfunk (<https://www.br.de/mediathek/podcast/>), Easy German (<https://www.easygerman.org/podcast/>), Nachrichtenleicht (<https://www.nachrichtenleicht.de/>). Кожен інтернет-ресурс має свої особливості й надає різноманітні можливості для роботи з подкастами. На нашу думку, одним

із найефективніших для використання на заняттях німецької мови є інтернет-ресурс Deutsch-to-go, який поновлюється новими подкастами один раз на тиждень. На сайті представлено понад 550 подкастів, які розподілено за двома критеріями – за складністю та за тематикою, що стане в пригоді викладачам під час відбору матеріалу. Крім цього, на сайті пропонується не тільки прослухати подкаст, а й надається можливість пройти тестування після кожного аудіотексту. До того ж на сайті також представлено транскрипти, тобто тексти до усіх подкастів. Такі переваги інтернет-ресурсу дають можливість ефективніше підібрати навчальний матеріал до заняття.

Варто відзначити, що представлені на сайті подкасти є досить сучасними. Так, наприклад, одна з останніх тем присвячена пандемії. Оскільки ця тема актуальна натеper, пропонуємо вправи, які можна використати на заняттях із німецької мови.

Оскільки більшість запропонованих вправ рекомендовано використовувати під час індивідуальної / парної роботи, було розроблено й оформлено документ із дидактичним матеріалом, який представлений у вправах. Викладач може завантажити його у вільному доступі за посиланням, яке закодоване в QR-кодi.

Подкаст “Corona und die deutsche Sprache”

Вправи перед аудіюванням.

Übung 1. Sucht eine Erklärung zu einem Wort.

Мета: зняти лексичні труднощі

Приєм: робота з роздатковим матеріалом у парах

AHA-Regeln; Spuckschutzwand; Aufschwung ; Geisterspiel; RKI

- 1) *Abstand, Hände waschen, Alltagsmaske* – _____;
- 2) *transparente, besonders den Kopfbereich abdeckende Trennwand (mit Durchreiche) als Schutz gegen eine Infektion* – _____;
- 3) *Schwung nach oben* – _____;
- 4) *Wettkampf, der nicht vor Publikum ausgetragen wird* – _____;
- 5) *Robert Koch-Institut* – _____.

Для виконання цієї вправи можна використати роздатковий матеріал у вигляді карток, на яких

окремо зазначити лексичні одиниці та їх значення. Роботу з картками можна організувати в парах.

Übung 2. Erzählt uns. Wo und welche neuen Wörter habt ihr zum Thema Corona gehört?

Мета: підготувати до сприйняття подкасту

Приєм: фронтальне опитування

У цій вправі учні висловлюють свою думку до запропонованого питання. Таким чином вчитель готує учнів до сприйняття тексту й зацікавлює актуальною тематикою.

Вправи під час аудіювання.

Запропонований подкаст варто прослухати декілька разів, оскільки присутні нові лексичні одиниці. Після першого прослуховування можна запропонувати учням роздатковий матеріал із вправою № 3, яку вони виконують під час другого прослуховування.

Übung 3. Hört den Podcast zu. Ergänzt die Lücken.

Мета: навчати аудіювання з повним розумінням подкасту

Приєм: заповнення пропусків у тексті

„Entschuldigung, Ihre _____ schaut raus!“ Diesen Satz hätte man wohl vor der Corona-Pandemie nicht verstanden. Auch Wörter erscheinen jetzt in einem neuen Kontext: Beidem Wort _____ dachte man früher eher an einen Banküberfall, und die erste Assoziation bei Maskenpflicht war die _____ für eine Faschingsparty. Corona-Pandemie ist Wort des Jahres _____, und das Coronavirus prägt nicht nur unseren Alltag, sondern auch unseren _____: Jetzt gelten die AHA-Regeln (=Abstand, Hände waschen, Alltagsmaske), in allen Geschäften sind Spuckschutzwände, man diskutiert über systemrelevante Berufe und _____ über einen harten Lockdown. In alltäglichen Gesprächen fallen plötzlich Fachbegriffe wie Aerosole, Tröpfcheninfektion, RKI, Reproduktionsrate, Herdenimmunität, Superspreader, Social Distancing ... Und Begriffe, die es im Deutschen schon immer gab, _____ einen medialen Aufschwung: Man arbeitet nicht mehr im _____, sondern im Homeoffice, den Urlaub _____ man auf Balkonien, also zu Hause auf dem Balkon, statt _____ mit Zuschauern gibt es Geisterspiele. Ja, und am Ende von E-Mails steht jetzt oft der Gruß: Bleiben Sie _____!

Вправа розроблена відповідно до представленого транскрипту на сайті <https://www.deutsch-to-go.de/corona-und-die-deutsche-sprache/> (Plank).

Для виконання цієї вправи краще підходить індивідуальна робота. А ось для перевірки варто застосувати парну або фронтальну роботу.

Вправи після аудіювання.

Übung 4. Lest die Sätze. Hört den Podcast aufmerksam zu. Was habt ihr gehört? Kreuzt an.

Мета: навчати аудіювання з повним розумінням змісту подкасту

Прийом: виконання вправи на роздатковому матеріалі

– *Mit dem Satz „Entschuldigung, Ihre Nase schaut raus“ weist man Menschen darauf hin, dass sie zu neugierig sind und sich in alles einmischen.*

– *Maskenpflicht bedeutete früher, dass man an einer Faschingsparty nur teilnehmen durfte, wenn man verkleidet war.*

– *Durch das Coronavirus entstehen viele neue Begriffe, die den deutschen Wortschatz erweitern.*

– *Die Deutschen verstehen jetzt viele Fachbegriffe, die sie aber in alltäglichen Gesprächen nicht verwenden.*

– *Die Begriffe Homeoffice, Balkonien und Geisterspiele gab es im deutschen Wortschatz schon vor Corona, aber sie hatten eine andere Bedeutung.*

Цю вправу можна виконати як онлайн на сайті (твердження подаються по одному у вигляді тестових завдань), так і офлайн як роздатковий матеріал. Варіант виконання вправи повинен обрати викладач, враховуючи індивідуальні особливості класу й наявність доступу в Інтернет-мережу.

Übung 5. Wie denkt ihr, welche Wörter können noch in der Zukunft erscheinen (im Bereich Corona-Pandemie, in anderen Bereichen)? Warum? Besprecht mit dem Partner/ der Partnerin und präsentiert in der Klasse. Ihr habt 5 Minuten Zeit.

Мета: навчати висловлювати власну думку, розвивати уяву учнів, вчити працювати в парах

Прийом: робота в парах, фронтальне опитування

Вправа № 5 краще підходить для учнів, яким до вподоби творчі завдання. Якщо ж у класі виникатимуть деякі труднощі з вправами до чи під час аудіювання, то можна запропонувати їм вправу № 6.

Übung 6. Was passt? Ordnet zu.

Мета: навчати учнів лексичної здогадки, розвиток потенціального словника

Прийом: робота в парах, фронтальне опитування

1) gelbe Zone; 2) Virusangst; 3) pandemüde; 4) Zoomer; 5) Lockdownfrisur; 6) Homeworking; 7) Lockdownspeck; 8) Distanzregelung; 9) Lockdown; 10) bemaskt.

A) einen Mund-Nasen-Schutz tragend;

B) in verschiedenen Ländern während der COVID-19-Pandemie festgelegte Klassifizierung eines Ortes bzw. einer Region als Gebiet mit mittelhohen Infektionszahlen;

C) sehr große Sorge, sich mit einem bestimmten Krankheitserreger zu infizieren;

D) Zeitraum, in dem fast alle wirtschaftlichen und gesellschaftlichen Aktivitäten auf politische Anordnung hin stillgelegt sind (z.B. zum Infektionsschutz);

E) jemand, der mit der Videokonferenzsoftware Zoom® über das Internet (mit Bildübertragung) kommuniziert und arbeitet;

F) durch Bewegungsmangel, Langeweile, Stress usw. während der COVID-19-Pandemie zugenommenes Körpergewicht;

G) durch die Schließung der Friseurgeschäfte während der COVID-19-Pandemie herausgewachsener bzw. durch unprofessionelles Schneiden verunstalteter Haarschnitt;

H) überdrüssig und erschöpft wegen allem, was mit der COVID-19-Pandemie zu tun hat;

I) Berufstätigkeit, die unter Einsatz der modernen Medien und Telekommunikationsmittel von zu Hause aus ausgeübt wird;

J) Verordnung bzw. Empfehlung während der COVID-19-Pandemie, in der Öffentlichkeit einen bestimmten Abstand zwischen zwei Personen einzuhalten.

(Матеріал для вправи відібрано з інтернет-ресурсу <https://www.owid.de/docs/neo/listen/corona.jsp>)

У цій вправі учні знайомляться з новими лексичними одиницями, які виникли в німецькій мові в період всесвітньої пандемії. Вправа вчить учнів розвивати мовну здогадку й сприяє розвитку потенціального словника учнів.

Übung 7. Was denkt ihr? Äußert eure Meinung.

Мета: розвиток навичок говоріння

Прийом: відповіді на запитання

1. Warum erscheinen neue Wörter in der Sprache?
2. Welche Wörter haben euch gefallen? Warum?

У цій вправі учні відповідають на подані запитання, які спрямовані на розвиток навичок говоріння. Крім того, відповідаючи на питання, учні навчаються висловлювати власну думку.

Слід зазначити, що успішність формування іншомовної комунікативної компетентності в аудіюванні зумовлюється низкою факторів:

1) умовами сприймання аудіоповідомлення;
2) індивідуально-психологічними особливостями самого слухача (рівня сформованості його мовленнєвого слуху, пам'яті, наявності інтересу тощо); 3) мовними характеристиками аудіоповідомлення (Бігич, 2012: 21). Саме тому представлені нами вправи викладач повинен використовувати, враховуючи ці фактори.

З практичного боку зрозуміло, що використання комп'ютерних технологій не забезпечує беззаперечну мовну взаємодію школярів, а надмірна експлуатація презентацій і відеоматеріалів не завжди веде до збільшення комунікативного

потенціалу навчального процесу. Досягти розвитку комунікативної компетентності допомагає активна взаємодія самих учнів під час навчання та самостійна робота.

Учитель має відповідально поставитись до підготовки й відбору матеріалів для проведення аудіювання в класі й ретельно відібрати завдання / вправи, які супроводжують процес аудіювання. Адже, якщо викладач чітко визначає мету й підбирає відповідні вправи для кожного етапу навчання аудіювання, навчальний процес для школяра стає цікавим, вмотивованим і результативним.

Аудитивний матеріал має бути не лише корисним, а й має викликати природний інтерес у слухача, зацікавити школяра новими фактами й подіями сучасності. Завдання вчителя – викликати бажання слухати й думати (Гончар, 2010: 88).

Під час відбору матеріалу для навчання аудіювання слід звернути увагу на сам аудіотекст і його характеристики. Текст має бути насамперед валідним. Під валідністю розуміється відповідність аудіоповідомлення поставленим цілям аудіювання. Валідні аудіотексти є автентичними, якісно записаними, відповідають рівню володіння учнів німецькою мовою, мають належні жанрові характеристики, стимулюють рефлексію реципієнтів та емоційно забарвлені. Крім валідних текстів, існують напівавтентичні й укладені (навчальні) аудіотексти. Напівавтентичні аудіоповідомлення є легшими для сприйняття, бо скорочені й модифіковані. Найлегшими ж аудіотекстами є навчальні, оскільки в них ураховується мовленнєвий досвід конкретної вікової групи, а також наявні опори й орієнтири (Бігич, 2012: 24).

Під час навчання аудіювання учнів старшої школи слід використовувати автентичні тексти, але з опорами й орієнтирами. Уміння аудіовізуалізації будуть ефективно розвиватись шляхом телевізійних і радіопрограм, відеофільмів, вистав, новин, репортажів тощо. Прослуховування автентичного аудитивного матеріалу забезпечуватиме підготовку школярів до справжніх, неочікуваних ситуацій мовлення іноземною мовою та наблизуватиме до сучасних реалій європейців. Відповідні опори сприятимуть додатковій мотивації навчання та полегшенню сприйняття аудіоматеріалу.

Таким чином, у процесі підготовки матеріалу для навчання аудіювання та організації самого процесу засвоєння знань і вмінь учитель має керуватись критеріями відбору аудіотексту, враховувати варіативність вправ на етапах аудіювання, використовувати сучасні подкасти. Нарешті, вдало розроблені завдання сприятимуть активній творчій діяльності школярів, стимулюватимуть пізнавальну активність і покращуватимуть їхні комунікативні навички.

Висновки. Таким чином, застосування подкаст-технології в сучасному навчальному процесі відіграє велику роль у процесі формування комунікативної компетентності в аудіюванні. Сучасні інтернет-ресурси пропонують значну кількість різноманітних автентичних подкастів, які здатні зацікавити й мотивувати учнів до вивчення німецької мови. Розроблені вправи можуть бути використані викладачами на заняттях німецької мови. Однак слід пам'ятати, що вчителю необхідно ретельно ставитись до підготовки чи вибору вправ, що є запорукою успішного навчання аудіювання.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Беляя А. Л., Шульга О. Н. О роли средств интерактивной коммуникации в обучении иностранному языку. *Женщина. Общество. Образование* : материалы 13-ой Междунар. науч.-практ. конф., 17 декабря 2010 г. Минск, 2011. С. 284–286.
2. Бігич О. Б. Аудіовізуальна компетентність як цільова в подкаст-технології навчання іноземних мов і культур. *Методичні та психолого-педагогічні проблеми викладання іноземних мов на сучасному етапі: шляхи інтеграції школи та ВНЗ* : матеріали ІХ Міжнар. наук.-метод. конф., 28 квітня 2017 р. Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна. С. 26–27.
3. Бігич О. Б. Методика формування іншомовної компетентності в аудіюванні. *Іноземні мови*. 2012. № 2. С. 19–30. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/im_2012_2_5 (дата звернення: 14.05.2021).
4. Гальскова Н. Д., Гез Н. И. Теория обучения иностранным языкам: лингводидактика и методика : учебное пособие. 6-е изд., стер. Москва : Академия, 2009. 335 с.
5. Гончар И. А. Модель обучения аудированию иноязычного текста. *Мир русского слова*. 2010. № 1. С. 86–92. URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/model-obucheniya-audirovaniyu-inoazychnogo-teksta> (дата звернення: 15.05.2021).
6. Грицик Н. В. Технологія подкастинг у викладанні іноземної мови за професійним спрямуванням. *Вісник Чернігівського національного педагогічного університету імені Т.Г. Шевченка*. Чернігів : ЧНПУ, 2015. Вип. 124. С. 24–27.
7. Зимняя И. А. Лингвopsихология речевой деятельности. Москва : Московский психолого-социальный институт ; Воронеж: НПО «МОДЭК», 2001. 432 с.
8. Кардашова Н. В. Англомовний подкаст як засіб формування компетентності в аудіюванні студентів мовних спеціальностей. *Вісник КЕШУ. Серія : Педагогіка та психологія*. Київ. 2015. Випуск 24. С. 176–185.
9. Моргунова С. О. Дидактичний потенціал подкасту як засобу інтенсифікації навчання іноземної мови в університеті. *Збірник наукових праць «Педагогічні науки»*. Херсон, 2018. № 84. Том 1. С. 183–187.

10. Сивак К. М. Типологія вправ з аудіювання (з досвіду німецьких методистів). *Вісник Національного університету оборони України*. Київ, 2013. Вип. 1. С. 147–149.
11. Neuer Wortschatz rund um die Coronapandemie. *Owid* : вебсайт. URL: <https://www.ovid.de/docs/neo/listen/corona.jsp> (дата звернення: 05.05.2021).
12. Plank I. Corona und die deutsche Sprache. *Deutsch-to-go* : вебсайт. URL: <https://www.deutsch-to-go.de/corona-und-die-deutsche-sprache/> (дата звернення: 03.05.2021).

REFERENCES

1. Belaya A. L., Shulga O. N. O roli sredstv interaktivnoj kommunikatsii v obuchenii inostrannomu yazyku [On the role of interactive communication in foreign language teaching]. *Zhenshchina. Obshchestvo. Obrazovanie: materialy 13-uj mezhdunar. nauch.-prakt. konf.*, 17 dekabrya 2010. Minsk, 2011. pp. 284–286 [in Russian].
2. Bigych O. B. Audiovizualna kompetentnist yak tsilova v podkast-tekhnologii navchannya inozemnykh mov i kultur [Audiovisual competence as a target in podcast technologies for teaching foreign languages and cultures]. *Metodychni ta psyhologo-pedagogichni problemy vykladannya inozemnykh mov na suchasnomu etapi: shlyahy integratsii shkoly ta VNZ: Materialy IX Mizhnar. nauk.-metod. konf. 28 kvitnya 2017 r.* Kharkiv: KHNU imeni V. N. Karazina. pp. 26–27 [in Ukrainian].
3. Bigych O. B. Metodyka formuvannya inshomovnoi kompetentnosti v audiyuvanni [Methods of forming foreign language competence in listening] *Inozemni movy*. 2012. № 2. pp. 19–30. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/im_2012_2_5 [in Ukrainian].
4. Galskova N. D., Gez N. I. Teoriya obucheniya inostrannym yazykam: lingvodidaktika i metodika [Theory of foreign language teaching: linguodidactics and methods]: ucheb. posobie. 6-e izd., ster. M.: Akademiya, 2009. 335 p [in Russian].
5. Gonchar I. A. Model obucheniya audirovaniyu inoyazychnogo teksta [Model of learning to listen to a foreign language text]. *Mir russkogo slova*. 2010. № 1. pp. 86–92. URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/model-obucheniya-audirovaniyu-inoyazychnogo-teksta> [in Russian].
6. Grytskyk N. V. Tekhnologiya podkastyng u vykladanni inozemnoi movy za profesijnym spryamuvanniam [Technology podcasting in teaching a foreign language in a professional direction]. *Visnik Chernigivskogo natsionalnogo pedagogichnogo universytetu imeni T.G. Shevchenka*. Chernigiv : CHNPU, 2015. Vyp. 124. pp. 24–27 [in Ukrainian].
7. Zimnyaya I. A. Lingvopsihologiya rechevoj deyatelnosti [Linguopsychology of speech activity]. M.: Moskovskij psihologo-socialnyj institut, Voronezh: NPO “MODEK”, 2001. 432 s [in Russian].
8. Kardashova N. V. Anglomovnyj podkast yak zasib formuvannya kompetentnosti v audiyuvanni studentiv movnyh spetsialnostej [English podcast as a means of forming competence in listening to students of language specialties]. *Visnyk KESHU. Seriya: Pedagogika ta psyhologiya*. Kyiv. Vypusk 24. 2015. pp. 176–185 [in Ukrainian].
9. Morgunova S. O. Dydaktychnyj potentsial podkastu yak zasobu intensyfikatsii navchannya inozemnoi movy v universyteti [Didactic potential of the podcast as a means of intensifying foreign language teaching at the university]. *Zbirnyk naukovykh prats “Pedagogichni nauky”*. Kherson, 2018. № 84. Tom 1. pp. 183–187 [in Ukrainian].
10. Syvak K. M. Typologiya vprav z audiyuvannya (z dosvidu nimetskykh metodystiv) [Typology of listening exercises (from the experience of German Methodists)]. *Visnyk Natsionalnogo universytetu obrony Ukrainy*. Kyiv. 2013. Vyp. 1. pp. 147–149 [in Ukrainian].
11. Neuer Wortschatz rund um die Coronapandemie. *Owid* URL: <https://www.ovid.de/docs/neo/listen/corona.jsp>.
12. Plank I. Corona und die deutsche Sprache. *Deutsch-to-go* URL: <https://www.deutsch-to-go.de/corona-und-die-deutsche-sprache/>.